gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	Definitieve spelregels wind op land Haarlemmermeer - Zuid
Portefeuillehouder	mr. Charlotte van der Meij
Steller	Merle Prast
Collegevergadering	28 januari 2025
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	11753926

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. de spelregels Wind op Land Haarlemmermeer-Zuid vast te stellen voor de thema's Algemeen, Participatie en Proces, Ruimte, Gezondheid en Natuur;
2. in te stemmen met de invulling van de faciliterende rol van onze gemeente in het vervolg, zoals bedoeld in spelregel 2.1;
3. de vastgestelde spelregels aan te bieden aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland middels bijgevoegde brief.

2. Samenvatting

Op 21 december 2023 heeft de raad ingestemd met het participatieproces Wind op Land. Het doel van dit participatieproces is om spelregels op te stellen die leidend zijn voor onze gemeente en inwoners als er een windpark komt. Bijna alle stappen van dit participatieproces zijn doorlopen. Op de Dag van de Wind op 16 maart 2024 en in de weken daarna zijn ideeën opgehaald voor spelregels. Vervolgens zijn de concept-spelregels Wind op Land Haarlemmermeer vastgesteld en is een reactieperiode ingesteld van 2 september tot en met 13 oktober 2024. Tijdens die zes weken kon iedereen een zienswijze indienen en/of de peiling invullen. De resultaten hiervan zijn gedeeld door een rapport op 15 november 2024 op de communicatiekanalen van de gemeente te plaatsen. De resultaten zijn toegelicht aan de raad tijdens een informatieve bijeenkomst op 14 november 2024. In dit raadsvoorstel leggen we de definitieve spelregels ter vaststelling voor. Deze spelregels bieden we vervolgens aan als advies aan de provincie Noord-Holland met het verzoek om met onze spelregels rekening te houden bij de beoordeling van een plan voor een windpark.

3. Uitwerking

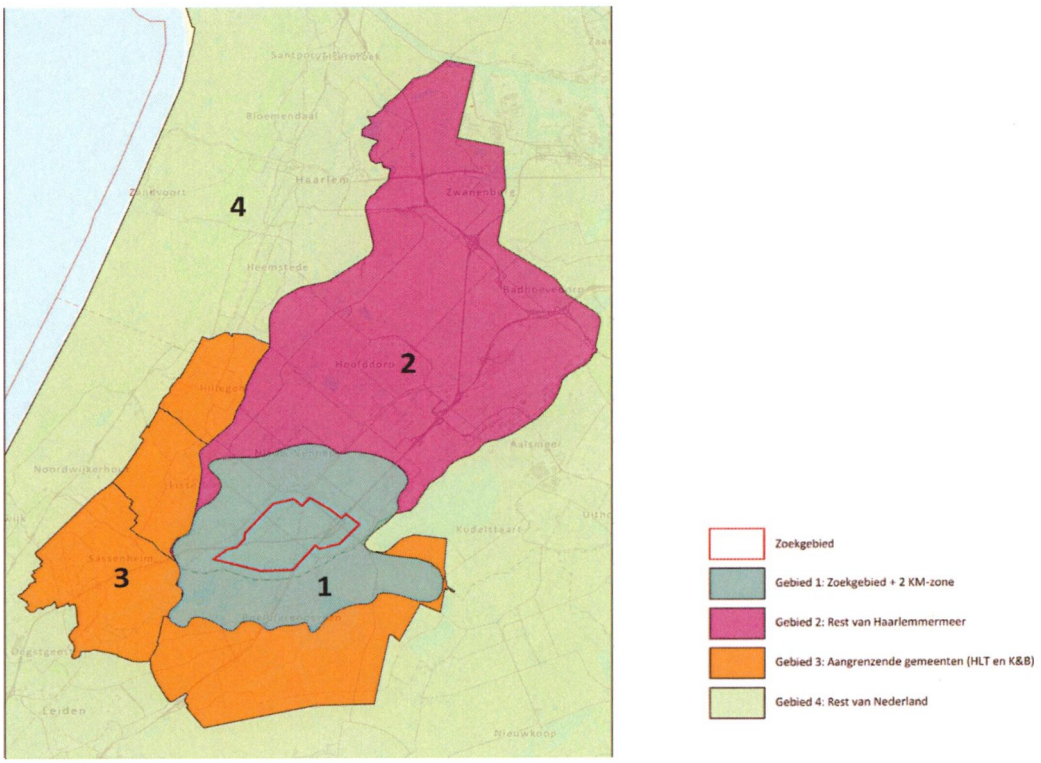
3.1 Wat willen we bereiken?

Op 21 december 2023 heeft de raad unaniem het raadsvoorstel plan van aanpak participatieproces Wind op Land aangenomen (10271121). De raad heeft daarbij gekozen voor het derde scenario van informeren, het doorlopen van het participatieproces over de spelregels, en peilen. Hierin hebben wij ook de kaders voor participatie verwerkt die de raad op 21 september 2023 heeft vastgesteld (8217786). Ook heeft onze gemeente gekozen voor een regierol in dit participatieproces. Dit betekent dat de raad de inbreng uit de participatie

overneemt in de spelregels, als deze eensgezind is. Is de opbrengst niet eensgezind? Dan weegt de raad zelf de opbrengsten uit het participatieproces en besluit zo over de spelregels.

De provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag bij windparken. Vanaf de beoogde inwerkingtreding van de Energiewet per april 2025 is dat vanaf 15 Megawatt. Dit betekent dat wij niet zelf besluiten over het verlenen van de vergunning van een windpark in onze gemeente. Ook niet als blijkt dat er geen draagvlak is voor een windpark. Met het huidige participatieproces Wind op Land stellen we samen met de omgeving spelregels op. Deze spelregels zijn een aanvulling op bestaande wet- en regelgeving voor windturbines. De definitieve spelregels zijn de voorwaarden waarop een eventueel windpark volgens onze gemeente ontwikkeld kan worden. Deze definitieve spelregels bieden we aan als advies aan de provincie Noord-Holland. Dit met het verzoek om rekening te houden met onze spelregels bij de beoordeling van een plan voor een windpark. De definitieve spelregels gebruiken wij zelf om een plan voor een windpark aan te toetsen. Onze beoordeling delen wij met de provincie als er een vergunningsproces loopt met een initiatiefnemer.

De raad heeft op 24 oktober 2024 een besluit genomen over het raadsvoorstel 'Scenario's over hoe om te gaan met de inbreng van belanghebbenden bij de peiling Wind op Land' (11352150). De raad heeft gekozen voor scenario A; Meer focus leggen op de inbreng van direct omwonenden. Dit houdt in dat de raad een grotere nadruk legt op de resultaten van respondenten uit de twee kilometerstraal (gebied 1). We bedoelen hiermee het zoekgebied en een straal van twee kilometer daaromheen. In de afbeelding hieronder (Figuur 1) zijn de gebieden te zien.

Figuur 1. Indeling gebieden

Resultaten peiling
Tussen 2 september en 13 oktober 2024 kon iedereen de peiling invullen. De resultaten van de peiling zijn toegelicht aan de raad tijdens een informatieve bijeenkomst op 14 november 2024. Op 15 november 2024 is het rapport met de resultaten van de peiling gedeeld met de raad, zie bijlage 1. Ook zijn de resultaten gepubliceerd op het online platform Wind op Land. En via onder andere sociale media, InforMeer, een nieuwsbrief en e-mails gedeeld met geïnteresseerden. In de peiling kon men ook open antwoorden geven. In het rapport zijn deze beperkt opgenomen. Een kwalitatieve analyse van de open antwoorden die zijn gegeven staat in bijlage 2.

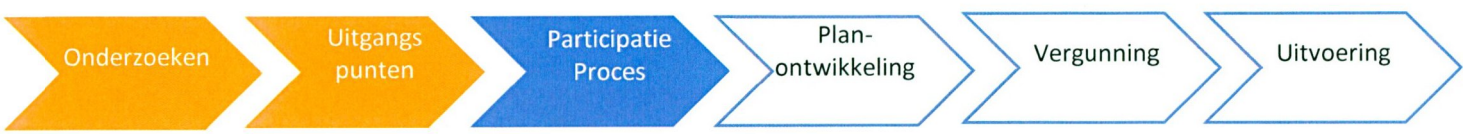
Zienswijzen
In dezelfde periode kon iedereen ook een zienswijze indienen. In totaal zijn er tien zienswijzen ingediend door inwoners van gemeente Haarlemmermeer, Kaag & Braassem, het College van burgemeester en wethouders van Kaag & Braassem, een aantal eigenaren van het windpark Burgerveen, en van de Windcoalitie Haarlemmermeer-Zuid. In de zienswijzen gaven mensen hun opmerkingen, suggesties en zorgen mee over de concept-spelregels. Ook waren er punten bij die niet gingen over de spelregels. Bijlage 3 is de reactienota. Hierin staat een reactie op de zienswijze en of die heeft geleid tot een aanpassing van de spelregels.

Brief van provincie Noord-Holland
De provincie Noord-Holland heeft een reactie gegeven op de concept-spelregels via een brief. Deze brief (11375783) is op 2 oktober 2024 met de raad gedeeld.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?
De laatste stappen van het participatieproces Wind op Land zijn nu aan de orde. Dat houdt in dat de raad besluit over het vaststellen van de spelregels, waarmee deze definitief worden. En de raad besluit over het aanbieden van de definitieve spelregels aan de provincie. Op basis van de zienswijzen en de resultaten uit de peiling zijn de concept-spelregels aangepast naar definitieve spelregels. Vanwege het besluit van de raad om meer focus te leggen op de inbreng van direct omwonenden, was de mening van gebied 1 daarin leidend. Goed om te weten is dat de mening van respondenten in gebied 1 vaak overeenkwam met de mening van de respondenten in andere gebieden (met name de gebieden 2 en 3). In bijlage 4 staat een overzicht met toelichting op de belangrijkste aanpassingen ten opzichte van de concept-spelregels van mei 2024. In bijlage 5 staan de definitieve spelregels waarin geel gearceerd is wat is veranderd ten opzichte van de conceptversie van mei 2024. In bijlage 6 is een schone versie te vinden van het voorstel voor de definitieve spelregels. Na het besluit van de raad over de spelregels worden de definitieve spelregels aangeboden aan de provincie Noord-Holland. Hiervoor is een brief opgesteld, zie bijlage 7. Het verzoek aan de raad is om in te stemmen met de definitieve spelregels en deze aan te bieden aan de provincie Noord-Holland.

Rol van de gemeente
In de peiling werd gevraagd naar de rol van onze gemeente in het vervolgtraject (zie figuur 2 voor de vervolgstappen). Uit de peiling blijkt dat een meerderheid van 62% van de respondenten wil dat wij een faciliterende rol innemen. In het spelregeldocument is deze rol als volgt uitgewerkt. Onze gemeente draagt bij aan het informeren van de omgeving, en ondersteunt de omgeving om hun belangen over te brengen in het participatieproces van de initiatiefnemer en de provincie. Ook zullen wij een budget van € 15.000,- beschikbaar stellen voor dorps- en wijkraden en/of andere omgevingsgroepen. Dit om hen te faciliteren in het opkomen voor hun belangen. Via een aanvraag kunnen zij een bedrag ontvangen voor bijvoorbeeld het vergroten van eigen kennis, het inwinnen van advies of om expertise in te schakelen. Een grote groep respondenten (49%) koos (ook) voor de toezichthoudende rol. Dat

houdt in dat wij actief deelnemen aan participatiemomenten om te zien of het participatieproces verloopt volgens het plan dat de initiatiefnemer opstelt.

Figuur 2 Stappen proces windpark

Eensgezinde opbrengst
De raad koos eerder voor een regierol. Daarom moet de raad bepalen of hij vindt dat er sprake is van een 'eensgezinde inbreng vanuit de omgeving'. Bij eensgezinde inbreng heeft de raad bepaald dat hij de inbreng in de besluitvorming zal volgen. Het te nemen besluit gaat over zowel de definitieve spelregels als over het ophalen van draagvlak. De beoordeling of de inbreng vanuit de participatie eensgezind is, laten wij aan de raad. In de brief aan de provincie Noord-Holland is wel een voorzet gedaan voor een alinea over het draagvlak.

Communicatie
Tijdens het participatieproces Wind op Land was het uitgangspunt om betrokkenen actief te informeren. Dit geldt ook nu. Zodra de raad heeft besloten over de spelregels zal hier breed over worden gecommuniceerd. Dit gebeurt onder andere via InforMeer, een nieuwsbrief, sociale media, en e-mails naar betrokkenen. De definitieve spelregels en de reactienota komen op het online platform Wind op Land te staan. Indieners van zienswijzen ontvangen een bericht als de reactienota online staat. Op die manier kunnen mensen terugzien hoe is omgegaan met hun zienswijzen. Verder vragen wij onder meer de dorpsraden van Buitenkaag, Kaag en Buitenkaag, Weteringbrug en Abbenes om de informatie zoveel mogelijk te verspreiden. Hoe betrokkenen bij aangrenzende gemeenten Kaag & Braassem en Hillegom, Lisse & Teylingen te bereiken, stemmen wij af met deze gemeenten.

Informatiebijeenkomsten
Om het participatieproces af te ronden organiseren we drie informatiebijeenkomsten rondom het zoekgebied. Deze vinden plaats in week 12 en 13. Tijdens deze bijeenkomsten informeren we bezoekers over de definitieve spelregels en het vervolg. En is er uiteraard gelegenheid om vragen te stellen. De provincie Noord-Holland en de Windcoalitie Haarlemmermeer-Zuid zijn daar ook bij aanwezig.

Wat zijn de argumenten?
Door de definitieve spelregels vast te stellen en deze vervolgens met de brief aan te bieden aan de provincie, ronden we het participatieproces Wind op Land af. Tijdens dit proces kregen betrokkenen verschillende mogelijkheden om zich te informeren over thema's rondom windenergie, ideeën aan te dragen voor en/of te reageren op de spelregels en te uiten hoe zij staan tegenover een windpark in Haarlemmermeer-Zuid. De reacties van betrokkenen gaven ons (nog beter) inzicht in de wenselijkheid van windturbines bij de omgeving en wat de omgeving belangrijk vindt bij de realisatie van een windpark. Met deze informatie kan de raad de spelregels vaststellen en laten zien welk draagvlak hij heeft kunnen ophalen. Zo kunnen wij

de provincie een gedegen advies geven, gebaseerd op wat er leeft bij inwoners in het zoekgebied en eromheen.

Wat zijn de kanttekeningen en risico's?
De provincie beslist over het verlenen van de vergunning aan een initiatiefnemer en onder welke voorwaarden dat gebeurt. Er is geen zekerheid dat de provincie de aangeboden spelregels (allemaal) over kan of wil nemen in de eventuele vergunningverlening. Als de raad besluit om de spelregels niet vast te stellen en deze dus niet aan te bieden aan de provincie, betekent dit niet automatisch dat er geen windpark komt. Ook hebben we als gemeente dan geen kader om een eventueel plan voor een windpark aan te toetsen. En daarmee ons advies aan de provincie te geven. Hiermee beperken we dus onze invloed op de komst van een nieuw windpark. We bieden met het vaststellen van spelregels een houvast voor de omgeving, dat zij kunnen gebruiken in de participatie met een initiatiefnemer. Als de raad de spelregels niet vaststelt, kan het voor deelnemers aan het participatieproces zijn alsof zij voor niets hebben meegedaan in het participatieproces. Dit schaadt mogelijk het vertrouwen in onze gemeente.

De raad heeft bij het stellen van kaders voor participatie niet bepaald wat wordt verstaan onder een eensgezinde opbrengst. Ook niet tijdens het debat op 10 oktober 2024 over het raadvoorstel 'Scenario's over hoe om te gaan met de inbreng van belanghebbenden bij de peiling Wind op Land'. Dat kan de besluitvorming over de spelregels en de brief aan de provincie moeilijker maken.

Welke beleidsinstrumenten worden ingezet om het doel te bereiken?
Met dit raadsvoorstel willen wij twee doelen bereiken.

- Doel 1: Een eventueel windpark voldoet zoveel mogelijk aan de wensen en voorwaarden van de omgeving en de gemeente; de Spelregels Wind op Land
  Het beleidsinstrument hiervoor is het geven van een formele reactie aan het bevoegd gezag in de vergunningprocedure van een windpark. In deze formele reactie staat onze beoordeling van in hoeverre een plan voor een windpark voldoet aan de spelregels. Dit kan een zienswijze zijn.
- Doel 2: is zorgen dat onze inwoners en belanghebbenden zo goed mogelijk kunnen opkomen voor hun belangen in het vervolgproces. Dit kan door als gemeente de inwoners en belanghebbenden daarin te faciliteren. Het beleidsinstrument is het vaststellen van de spelregels als beleid waarin de faciliterende rol als gemeente staat beschreven (spelregel 2.1).

Wat is de nulmeting en wat zijn de indicatoren?
De nulmeting voor het eerste doel zijn de vastgestelde spelregels. Deze vormen het kader waaraan een eventueel plan voor een windpark wordt getoetst. De indicator is het uitvoeren van een toets in hoeverre een plan voor een windpark voldoet aan de spelregels.
De nulmeting bij het tweede doel zijn de reacties uit de peiling waaruit blijkt dat een meerderheid van de respondenten wil dat wij een faciliterende rol aannemen. De indicator is in hoeverre de omgeving aan het einde vindt dat onze gemeente de faciliterende rol voldoende of goed heeft uitgevoerd. Dit wordt getoetst bij de omgeving aan het einde van een eventueel vergunningenproces van een nieuw windpark, bijvoorbeeld via een enquête.

*Wat zijn de streefwaarden**?***
De streefwaarde voor het eerste doel is dat een plan voor een windpark voor 75% voldoet aan onze spelregels. De streefwaarde voor het tweede doel is dat minstens 60% van de omgeving vindt dat onze gemeente de faciliterende rol voldoende of beter heeft ingevuld.

3.3 Wat mag het kosten?

De kosten voor de uitvoering van dit voorstel worden geraamd op € 15.000. Dit bedrag bestaat uit het beschikbaar stellen van een budget van €15.000 voor dorpsraden en andere lokale omgevingsgroepen.
In de berekening van de kosten is er rekening mee gehouden dat de inkoop-btw compensabel is. De kosten worden gedekt uit het in de programmabegroting beschikbare budget van beleidsdoel D: Het energiesysteem in Haarlemmermeer is in 2050 CO2-neutraal van het programma Ruimtelijke ontwikkelingen, taakveld 8.3.

Wat zijn de financiële risico's?

Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van dit voorstel.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De raad besluit over de spelregels en hoe de inbreng vanuit de peiling daarin wordt meegenomen. Het college geeft uitvoering aan het participatieproces Wind op Land. Binnen het college is de portefeuillehouder Klimaat en Energie het eerste aanspreekpunt.

3.5 *Welke overige relevante informatie is beschikbaar?*

De uitkomst van de peiling en de definitief vast te stellen spelregels, bieden geen verplicht toetsingskader voor het bevoegd gezag voor initiatieven voor windturbines. De spelregels bieden wel een eigen toetsingskader van onze gemeente. Het bevoegd gezag is de provincie Noord-Holland. Vanaf 1 januari 2024, de inwerkingtreding van de Omgevingswet, moet voor het verlenen van toestemming voor een windpark een projectprocedure worden doorlopen. Een initiatiefnemer kan een verzoek doen bij de provincie Noord-Holland om deze te starten. De provincie Noord-Holland kan in de ruimtelijke procedure onze gemeente vragen om het plan te toetsen aan het eigen toetsingskader. In dat geval toetst ons college het plan aan de vastgestelde spelregels en stelt het college een zienswijze op. Deze wordt ter informatie met de raad gedeeld en bij de provincie Noord-Holland ingediend. De raad heeft zelf de mogelijkheid om een aanvullende zienswijze in te dienen.

Op 17 januari 2025 werd bekend dat kabinet het besluit over de nieuwe milieunormen voor windturbines uitstelt. De nieuwe milieunormen voor windturbines zouden ingaan op 1 juli 2025. Er is geen nieuwe datum bekend gemaakt voor het ingaan van de nieuwe normen.

3.6 *Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?*

Na een besluit over dit raadsvoorstel is het participatieproces Wind op Land afgerond. Als de raad besluit om de spelregels vast te stellen en deze vervolgens aan te bieden aan de provincie, verwachten wij daarop een reactie. Hierover wordt de raad geïnformeerd. Verder informeren wij de raad over het verloop van de participatiebijeenkomsten genoemd in paragraaf 3.1 en hoe is gereageerd door de omgeving op de definitieve spelregels. Daarna is een initiatiefnemer aan zet. Wij houden de raad op de hoogte van een eventueel participatieproces van een initiatiefnemer. Ook informeren wij de raad als er meer duidelijkheid is over de wijziging van de landelijke milieunormen.

3.7 *Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?*

Met de aanpak Wind op Land voldoen we aan de afspraken in de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid (RES NHZ). In overleg met de MRA is de verantwoordelijkheid van de RES NHZ bij de regionale RES-organisatie gelegd. Over de RES NHZ wordt afgestemd binnen de MRA en over de rolverdeling tussen de MRA en de RES-organisatie zijn afspraken gemaakt.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris, de burgemeester,

Cees Vermeer Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):

- 1: Uitkomsten peiling wind op land
- 2: Kwalitatieve analyse open antwoorden peiling
- 3. Reactienota zienswijzen
- 4: Overzicht aanpassingen op concept spelregels
- 5: Gemarkeerde versie van de definitieve spelregels
- 6: Spelregels windenergie Haarlemmermeer Zuid (schoon)
- 7: Aanbiedingsbrief spelregels aan provincie Noord-Holland